TV3, 26/11/20

La Cerdanya del segle XVII, descrita en un llibre a partir de les transcripcions d'un manuscrit de l'any 1603

Pla mitjà de la directora de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya, Erola Simon, fullejant el llibre 'La Cerdanya de 1603' del qual n'és autora. Imatge del 25 de novembre de 2020 (Horitzontal).

ACN Puigcerdà.-La Cerdanya de principis del segle XVII, concretament del 1603, es pot trobar descrita des d'aquesta setmana en un nou llibre on s'ha transcrit íntegrament un manuscrit elaborat aquell mateix any pel mestre d'escola i capellà puigcerdanès Joan Trigall, el qual es conserva a la Biblioteca de Catalunya. El volum recull tant la visió geogràfica de la comarca, poc abans de la distribució territorial que va entrar en vigor amb el Tractat dels Pirineus de 1659, com l'econòmica, on destacaven activitats del sector primari com ara el conreu de blat o les pastures, entre d'altres. L'obra, editada pels historiadors Erola Simon i Lluís Obiols i publicada per Anem Editors, també posa en context l'autor del document original i l'època en què es va fer.

El llibre 'La Cerdanya de 1603: el Tractat del Comtat de Cerdanya de Joan Trigall' conté tot el document d'aquest tractat, del qual també se'n conserva una còpia del segle XVIII a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya. Tot i que aquest text es coneix des de principis del segle XX i s'ha utilitzat diverses vegades per explicar com es vivia a la comarca en l'època moderna, mai s'havia editat sencer. Per aquest motiu, els autors del volum consideren que és clau per saber com era el territori en aquell moment, especialment delicat a causa de les guerres de religió i les constants incursions franceses.La directora de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya, Erola Simon, una de les autores de l'obra, explica que Joan Trigall era una persona molt inquieta i que una de les coses que volia saber era si les muntanyes de la Cerdanya eren les més altes del Pirineu. Així,

al manuscrit que ara recull el llibre s'explica la seva seva experiència pujant per una d'elles, suposadament el Carlit, un pic de 2.921 metres d'altitud situat a l'Alta Cerdanya, dins el terme d'Angostrina i Vilanova de les Escaldes. Tot plegat es pot llegir gràcies a la incorporació a l'obra de tres cartes del mateix autor adreçades al jurista i historiador Jeroni Pujades els anys 1610 i 1611.Simon ha detallat que Trigall veia l'actual comarca de la Cerdanya com una zona rica i hi escriu sobre els seus conreus, el comerç i les activitats de caça i pesca, entre d'altres. En aquest sentit, destaca el fet que el blat era un dels productes que s'exportava i, en canvi, el vi provenia d'altres territoris. Mentre, dins l'àmbit ramader, les pastures d'ovelles eren les més habituals i una altra de les activitats principals era la de l'explotació de la fusta, que després es distribuïa a través del riu Segre cap a la plana de Lleida. La directora de l'arxiu també ha destacat l'elevat grau de descripció que fa Trigall de carrers, portes de la muralla i diversos elements de Puigcerdà.